

سامعاۋ جولى ”بىر بەلدەۋ، بىر جولدى“ بىرگە قۇرانتىن مەملەكتەتەرگە بارغاندا

جۇڭگو مەن قازاقستان قول ۇستاسىپ ”بىر بەلدەۋ، بىر جولدى“ بىرگە قۇرۋىدىڭ باستاماشسى بولدى

سامعاۋ جولى · بايقاۋ

- انار بۇلت \ شىنجاپك گازەتتىڭ تىلشلەرى لي چۇنشيا، جاۋ چۇنخۇا

قازىرگى قازاقستان، كۈزگى اۋا جانغا جايلى، بۇلتتار بىرەسە نۇيدەكتەلىپ، بىرەسە جايلىپ كوشپ جاتتى، بۇل كورشىلەس جۇڭ-گونىڭ شىنجاپغامەن تىپتەن ۇقسايدى.
ناۋ - سۇلارى جالعاسپ، ۇغمىرلىرى ىر-گەلەسىپ، گۇمانىناتارلىق بايلانسى جاقىن.
1700 كىلومەتردەن استام ورتساق شەكاراسى بار، 2000 جىلدىان استام بارىس - كەلىس تارىخى بار، بايرىعى جىبەك جولنىڭ گۇلدە-نىپ - كوركەيۇنەن ”بىر بەلدەۋ، بىر جولدى“ بىرگە قۇرۇ ؤۇشىن قول ۇستاسا العا باسۇعا دەيىن قازاقستان مەن جۇڭگونىڭ قارىم - قاتناسىنىڭ تامىرى تەرەڭدە، مۇنان دا ماڭىز-دىسى، تاتتۇ كورشىلىك دوستتىڭىك، ۇزارا پايدا جەتكىزىپ، تەڭ يىگىلىككە كەنەلۇدىڭ ۇلكىسى.

10 جىلدىڭ الدىندا ءتوراعا شي جىنپىڭ قازاقستاندا تۇڭغەشى رەت ساپاردا بولپ، ”جىبەك جولى ەكونوميكالىق بەلدەۋىن“ بىرگە قۇرۇ باستاماسن العا قويدى، ”بىر بەلدەۋ، بىر جول“ سەلبەستىكى منە وسىدان باستالدى.

10 جىلدىان بەرى ”بىر بەلدەۋ، بىر جولدى“ بىرگە قۇرۇ باستاماسنان ارەكەتكە كەلۇگە دەيىن، ۇستانمەنان اماليقتا دەيىن، ال-دەمەن سىناق ەتىپ، الدىمەن اتقارۇدان جوعا-رى دەڭگەيلى سەلبەستىك ورناتقانعا دەيىن جۇڭگو - قازاقستان قارىم - قاتناسىنىڭ ماز-مۇنى كۇن ساين بايىپ، سەلبەستىك ناتىجەسى سۇبەلى بولدى.

”بىر بەلدەۋ، بىر جولدىڭ“ وزەكتى رايونى، جۇڭگو - قازاقستان سەلبەستىگىنىڭ باستاۋشى رەتىندە، جۇڭگونىڭ شىنجاپى مەن قازاقستاننىڭ جەىرگىلىكتى ورنىندار ارا سەلبەستىكى ۇزدىكسىز تەرەڭدەپ، ناتىجەسى كۇن ساين كورنەكتىلەنىپ، بايرىعى جىبەك جولنىڭ تىڭ جالىندى ومىرشەڭدىك كۇش قاۋلاتۇىن جەبەدى.

ۇلى مۇرات ورناتقان قارىم - قاتناس ارشىلىدى قادامەن العا باستى

9 - ايدىڭ 1۵ - كۇنى نازاربايەۋ داشۇە-سىنىڭ نەگىزگى عىماراتىندا ساياققا بارغان، سا-باقتان قايتقان وقۇشلار قايشالسادى، اسا ءتارتىپتى، قاسىرعادامى سۇرەتتەردە 10 جىلدىڭ الدىنداعى ماڭغزى ساتتەر ەستەلىك-

كە النعان —

”بىزدىڭ جاڭقالق اشۇ سەلبەستىك ۇلكە-سىنەن پايدالانىپ، ’جىبەك جولى ەكونوميكا-لىق بەلدەۋىن‘ بىرگە قۇرۇبىزعا بولادى“.
20۱3 - جىلى 9 - ايدىڭ 7 - كۇنى مەملەكەت ءتوراعاسى شي جىنپىڭ وسى داشۇەدە «حالىق-تار دوستىمەن اسقاقتانىپ، كوركەم بولاشقاتى بىرگە جاراتايىق» دەگەن تاقىرىپتا ماڭغزى لەكسيا جاساپ، دۇنيە ءجۇزىنىڭ دامۇ اياق الد-سىنىڭ جاڭا پارامەن اشتى.

”بۇل بىر ۇلى باستاما“. كۆاكەر رەتىندە، نازاربايەۋ داشۇەسىنىڭ تۇڭغىش مەكتەپ باستىعى شىڭ ماۋفۇ سول كەزدەگى جاعايدان تەرەڭ اسەر العان دەى، ”10 جىلدىڭ الدىندا باستاما العا قويىلعاننان قازىر كوپتەگەن نىسان اتقارىلىپ ىلگەرەلەتلىگەنگە دەيىن ”بىر بەلدەۋ، بىر جولدى“ بىرگە قۇرۇ ازيا - ەۋروپاداعى كوپ-تەگەن ەلدەردى تىمىز بايلانستىردى“.

ۇلى مۇرات ورناتقان جۇڭگو - قازاقستان قارىم - قاتناسى ارشىندى قادامەن العا باستى.

”بىر بەلدەۋ، بىر جولدى“ بىرگە قۇرعان 10 جىلدىان بەرى ەكى ەل مەملەكەت باسىمشارى دىپلوماتياسىن جەتەكشە ەتىپ، جۇڭگو مەن قازاقستاننىڭ ماڭگىلىك جان - جاقىى ستراتەگيالق سەرىكتەستىك قارىم - قاتناسىن ۇزدىكسىز تەرەڭدەتپ، وزگەشە ەكى جاقىى قارىم - قاتناس ورنىن ورناتپ، ۇرپاقتان - ۇر-پاققا جالعاسقان تاتتۇ - ءتاتتى، وسكەلەڭ ۇزارا سەنىمدى، بەيىنەت پەن زىينەتتى بىرگە وتكەىرە-تىن جۇڭگو - قازاقستان تاعدىرلاس ورتاق تۇل-عاسىن قۇرۇعا شۇ سالىدى.

مەملەكەت باسىمشارى دىپلوماتياسى رول ۇستاپ، جول باستاپ، جۇڭگو مەن قازاقستان

ار دارەجەلى بارىس - كەلىس پەن ار سالادا-عى سەلبەستىك مەحانيزىم بىرگە قۇرىپ، ەكى ەل قارىم - قاتناسى ۇزدىكسىز جوعارى دەڭ-گەيدى ساقئادى.

ەكى ەلدىڭ مەملەكەت باسىمشارى كە-لىسكەن ماڭغزى ورتاق تانىمدى تىياناقتاد-ىدىرۇ ؤۇشىن، جۇڭگونىڭ شىنجاپى قازاقستان-مەن جوعارى جىكتەگىلەردىڭ نىقبالداسىتەن كۇشەيتتى: بيبىل 3 - ايدا اۆتونوميالى رايون-دىق پارتكومنىڭ شۇجىي ما شىڭرۇي جۇڭگو شىنجاپىڭنىڭ دوستىق اۋىس - كۇيىس، ساپار ۇيرەمەسنى باستاپ قازاقستاندا ساپاردا بولپ، ىلگەرىندى - كەيىندى استانا مەن الماتىدا سا-پاردا بولدى، قازاقستان ۇكىمەتنىڭ قاتىستى باسىمشارىمەن جانە قاتىستى قالا، وبلىستاردىڭ جاۋاپتىلارمىەن كەڭەسىپ، 2 - كەزەكتى جۇڭگو (شىنجاپ) - قازاقستان ىرگەلەس ۇڭىرلەرىنىڭ دوستىق سەلبەستىك كەڭەسىن وتكىزىپ، الماتى قالاسىمەن جانە شىمعىس قا-زاقستان وبلىسىمەن، الماتى وبلىسىمەن، ابىي وبلىسىمەن، جەتسۇ وبلىسىمەن دوس قالا قارىم - قاتناسىن ورناتىپ، كورشىلەس وبلىس، قالالارمەن دوس قالا بولۇدى ”جايباي قامتۇدى“ جۇزەگە اسردى.

جەىرگىلىكتى ورنىنداردىڭ بارىس - كەلد-سى بارنىشا جيبەلدى: قازاقستاننىڭ ورنىباسار زۇڭلىي، قوسمىشا ساۋدا جانە بىر تۇلعالاد-ىدىرۇ مېنىستىرلىگىنىڭ مېنىستىرى جۇمانعارىن جانە ونىڭ ساپارلاستارى شىنجاپقا ساپارلاي كەلدى، سونداي- اق 2023 - جىلى (جۇڭگو) ازيا - ەۋروپا تاۋار ساۋدا كورمەسىنە قاتناس-تى، تۇركستان وبلىسى، جەتسۇ وبلىسى، الما-تى وبلىسىنىڭ باستىقتارى ىلگەرىندى - كەيىند-ى شىنجاپقا ساپارلاي كەلدى؛ شىنجاپ ىلە قازاق اۆتونوميالى وبلىسى، شاۋەشەك قالاسى، بۇراتتالا قالاسى سياقتىلار دا ىركەس - ىركەس قازاقستانعا ساپار لاۋعا ۇيرمە جىبە-ردى. ”بىز جۇڭگو شىنجاپغامەن ار سالاداعى اۋىس - كۇيىستى، سەلبەستىكتى بەلسەندى، ىرىقتى تۇردە كۇشەيتىپ، ەكى جاق سەلبەست-گىنىڭ تىڭ دۇڭگەيگە كوتەرلۇىن ىلگەرەلەتە-مىز“، - دەدى الماتى وبلىسىنىڭ باستىعى مارات سۇلتانقازيەۋ.

”جەىرگىلىكتى ورنىندار ارا ۇنەمى بارىس - كەلىس جاساپ، ۇزارا دوستىقتى تەرەڭدەتپ، قىمباتى سەلبەستىك ورايىن اشپ، ۇزارا پايدا جەتكىزىپ، تەڭ يىگىلىككە كەنەلەتىن سەلبەس-تىك كەلىسمەن جاساسپ، شىنجاپنىڭ قازاقستان-مەن سەلبەستىگىنىڭ تەرەڭدەۋىن، ناقتىلاتۇىن ىلگەرەلەتەمىز“، - دەدى جۇڭگونىڭ الماتىدا تۇرانتىن باس كونسۇلى جياڭ ۇي.

ناقىي نىستەرگە بويالغان سەلبەستىك تابىستارى قوماقى بولدى

”بىز ساتقان وسى مىردىش جالانىلغان بولات ورام سياقتى زاتتاردىڭ بارلىعى جۇڭگو - ەۋروپا كەزەكشى پويەزى ارقىلى اكەلىنگەن، %80 جۇڭگودان كەلگەن، مۇنىڭ جارتىسى باۋگاڭ توبى شىنجاپك 1 - تامىز بولات - تەمىر شەكتى سەرىكتەستىگىنەن كەلگەن“، - دەدى 9 - ايدىڭ 13 - كۇنى الماتى قالاسىندا عى قازاق بولات - تەمىر توبىنىڭ قامباسىندا ساتتۇ جاۋاپتىسى ەرشات جەڭسى جاڭا عانا قاە-باغا كىرگەن بىر توپ زاتتىى نۇسقاپ نۇرىپ تىلىشكە.

”بىر بەلدەۋ، بىر جولدى“ بىرگە قۇرۇدىڭ تۇڭغىش توپتا ەكى جاقىى سەلبەس-تىك حۇجاتى جونىندە كەلىسم جاساستى ارى ”بىر بەلدەۋ، بىر جولدى“ بىرگە قۇرۇ سەل-بەستىگىن شىكەرەلەي ورسىتەتتى، جۇڭگونىڭ تۇڭمرەكەنگى ەلدەرمەن قۇرلىقتا شەكارا اتنا-عان تۇڭغىش مۇناي - تابىيى گاز قۇبىرىن جاتقىزدى، خالىقارالق ؤوندىرىس قۋاتى جانە قارجى قوسۇ سەلبەستىگىن الدىمەن ورسىتەت-تى... ”بىر بەلدەۋ، بىر جولدى“ بىرگە قۇرۇ باستاماسى العا قويىلعان 10 جىلدىان بەرى جۇڭگو مەن قازاقستان نەشە ونداعان ماڭغزى سەلبەستىك نىساندارىن ءساتتى اتقارپ، ناقىي، قوماقى تابىستارعا قول جەتكىزدى.

ناقىي نىستەرگە بويالغان جۇڭگو مەن قا-زاقستان سەلبەستىگىنىڭ تابىستارى قوماقى بولدى.

ارقايسى جاقئاردى ۇلاستىردى، ىركىلىسىىز-دەندىردى، جۇڭگو مەن قازاقستان تاس جول، تەمىر جول، اۋياتسيا، مۇناي- تابىيى گاز قۇبىرىن

قامتەعان جان - جاقىي، ستەرەولدى تۇتاسقان توردى ءساتتى قۇردى. جۇڭگونىڭ شىنجاپىڭ-دا 5 تاس جول شەكارا وتكەلى، 2 تەمىر جول شەكارا وتكەلى قازاقستانعا تۇتاسدى. ”بولات - تەمىر كەرۋەنى“ جۇڭگو - ەۋروپا كەزەكشى پويەزى كۇندى تۇنگە جالعاپ جول جۇرەدى، كونتىنەىرلەردى تولتىرا تىبەگەن جۇك اۋتسو-موبىلدەرى جول بويى تولاستامايدى، اۋەدە كەزەكشى ۇشاقئار دا تىمىن المايدى.

ساۋدا گۇلدەنىپ دامىدى. جۇڭگو - قا-زاقستان ساۋدا تانسىترۇ قىمىلى جيبىلەپ، جۇڭگو — ازيا - ەۋروپا كورمەسى، قازاقستان - جۇڭگو تاۋار كورمەسى، جۇڭگو - قازاقستان دوستىعى جانە ىلە وبلىسى - الماتى وبلىسى كا-سىپورىندار ەكونوميكا - ساۋدا كەڭەسى، جۇڭگو (شىنجاپك) - قازاقستان اۋىل شارۋاش-لىعى خالىقارالق سەلبەستىگى تانسىترۇ جىنال-دى سياقتىلار ىركەس - ىركەس وتكىزىلىپ، ءتۇرلى كاسىپورىندارعا اۋىس - كۇيىس، سەل-بەستىك تۇعىرىن قۇرىپ، اناغۇرلىم كوپ ساۋدا ورايىن ازىرلەدى. بيبىل 1 - ايدان 7 - ايعا دەيىن جۇڭگو شىنجاپىڭنىڭ قازاقستانمەن يەپورت - ەسپورت جالبى قۇنى 72 مىلليارد 630 مىبلىيون بۇان بولسىپ، ساىكەس مەزگىلدەگىدەن %2. 86 ارتتى.

سەلبەستىك سالامى كەڭەيدى. جۇڭگو مەن قازاقستان ەكى جاقىي ساۋداسى نەگىزد-ىنەن ەنەرگىيادان اۋىل شارۋاشلىعى ونىمدەرى ساۋداسى سياقتىلارعا دەيىنگى ار سالانى قامتىدى ارى جاسىل ەنەرگىيا، وسى زامانىى مەدەۋ، جاساندى زەردە، ەلەكتىروندى ساۋدا سىستەرى، سىفىرلى فىنانس سياقتى سىاللاردا جاڭا ارتتۇ تۇيىنىدەرىن جەتىندىرۇگە كۇش سالادى. ”بىز قازىر الماتىدا قارجى قوسپ شەتەلدەگى قاهىبانى سالىپ جاتىرمىز، بەلەگەن جەر اۋماعى 2000 مۇ، مەجەمەن كەلەر جىلى 10 - ايدا پايدالانۇعا بەرىلدى“. قورعاس جىن - ي خالىقارالق ساۋدا (توبى) شەكتى سەرىكتەست-گىنىڭ القنا باستىعى يۇي چىڭجۇڭ بىلاي دەدى: ”بىر بەلدەۋ، بىر جولدى“ بىرگە قۇرۇ جۇڭگو مەن قازاقستان ەكى ەلدىڭ ونىدەرىنە اناغۇرلىم كەڭ بازار اشتى ارى كاسپورىندارعا اناغۇرلىم كوپ پايدا اكەلدى.

شىنجاپىڭنىڭ جابىس جەمىس - جىدەكتە-رى، كوكونىستەرى سول كۇنى قازاقستانداى وتباسىلارىنىڭ داستارقانىنا شىعادى، قازاقستا-دىن كەلگەن ساپالى ۇن ۇن تاعامدارنا اۋەس شىنجاپىڭدىقتاردىڭ ”قالاۋىنان شىقتى“... جۇڭگو مەن قازاقستاننىڭ ەكونوميكالىق قۇرد-لىمىنىڭ ۇزارا تولقتاۋ سىياتى كۇشى بولپ، ەكى جاق كاسپورىندارنا ءتپتى دە كوپ سەلبەستىك ورايىن جارتتى.

”جۇڭگونىڭ شىنجاپىڭى ەرەكشە ۇلكەن تۇتىشۇ بازارى، بىز ءتپتى دە كوپ شىنجاپك كاسپورىندارىمەن سەلبەستىكتى كۇشەيتۇدى ءۇمىت ەتەمىز ارى قازاقستاننىڭ ساپالى اۋىل شارۋاشلىعى ونىمدەرى سياقتىلاردى شىنجاپقا ەكسپورت ەتۇدى دە ءۇمىت ەتەمىز“، - دەدى 9 - ايدىڭ 14 - كۇنى قازاقستان اتا مەكەن كا-سىپكەرلەر قوعامىنىڭ الماتى بولمىشەسىنىڭ ورنىباسار باشىعى ولەڭ كالىينىن اتى.

جۇرەككە بويالغان دوستىق ۇزاققا جالعاسادى

9 - ايدىڭ 1۵ - كۇنى استانادا ءتىلشى قا-زاقستاننان جۇڭگوغا بارىپ وقپ قۇ تاۋىس-قاندار قوعامىنا كىرىسمەن - اق قويۇ جۇڭگو سالتىن سەزىندى: قىزىل تۇشامالالى شام، بو-ساعالىق، ۇلكەن كولىمەدەگى جۇڭگونىڭ گۇڭگۇڭ سۇرەتتەرى، سونداي - اق كىتاپ سو-رەسىندەگى «جۇڭگو كوكتەم مەرەكەسىنىڭ» وپتىكالىق تاباعى، بارلىق جەردەن جۇڭگو ما-دەنيەتىنىڭ لەبى سەمدى.

قوعامنىڭ باستىعى زامىريا جۇڭگودا 4 جىل وقىعان، جۇڭگو مادەنيەتىن ەرەكشە قىزۇ سۇيدەى. ول تىلىشكە بىلاي دەدى: قوعامدا 200گە تارتا مۇشە بار، ”جۇڭگو ءتىلى قىزغىندىلىعىنىڭ“، ”جۇڭگو مادەنيەتى قىزغىندىلىغ-ىنىڭ“ قازاقستاندا ۇزدىكسىز ورلەۋىنە ىلەسە، قوعام جۇڭگو ان - بىبى، ءدامدى تاعام، شاي ونەرى سياقتى مادەنيەتتى ايگىلەيتىن ”جۇڭگو مادەنيەتى كۇنى“ قىيىلىن ۇيىمداستىرىپ، جەىرگىلىكتى خالىقتىڭ ايرىقشا قارىسى اۋىنا بو-لىندى.

”جۇڭگو مەن قازاقستان جاقسى كورشى، بىز ءتۇرلى قىيىلدار ارقىلى ەكى ەل خالىقى ارا-

سىنداعى تۇسىنكتى تەرەڭدەتكىمىز كەلەدى“، - دەدى زامىريا.

تۇسى تۇسىسم جاقسى بولسىن دەيدى، كورشى كورشىم جاقسى بولسىن دەيدى. ”بىر بەلدەۋ، بىر جولدى“ بىرگە قۇرۇ ەكى ەل خالىقنىڭ ءداسىتۇرلى دوستىعىنا، ۇزارا سەنىم-دىلىگىنە جاڭا داۋىرلىك مان ۇستەدى. قا-زاقستانمەن ىرگەلەس كورشى بولپ جاتقان جۇڭگو شىنجاپىڭنىڭ اس - سۇ، سالت - سانا، ادەت - غۇرىپ سياقتى جاقئارىندا قازاقستانمەن كوپتەگەن جاقىندىقتارى بار، ەكى جەردىڭ خالىق تىلەگىنىڭ توسىۋىن جەبەۋدە تىپتەن با-سەيدىققا يە.

جۇرەككە بويالغان جۇڭگو - قازاقستان دوستىعى ۇزاققا جالعاسادى.

9 - ايدىڭ 14 - كۇنى الماتى شيان شىڭخاي داڭقىلىندا بايرىعى مىس رەڭدى شيان شىڭخاي ەسكەرتكىستى جىم - جىرت بوي كوتەرىپ، جۇڭگو مەن قازاقستاننىڭ دوستىق اسەرلى اڭ-گىمەلەرىن ءۇنىسىز باياندانۋدا، ساياحاتىشلار ۴سىن - ۴الى كەلىپ ەكسكۇرسىيالاپ، سۇرەتكە ءنۇسىپ جاتىر. 20۱9 - جىلى شىنجاپك تىيانشان كىنو ستۇدياسىنىڭ رەجىس-سەرى شەرزات ياقۇپ رەجىسسەرلىك ەتكەن جۇڭگو - قازاقستان بىرلەسىپ تۇسىرگەن فىلم «كوپەيزوتور» قويلىپ، جۇڭگو مەن قازاقستان ەكى ەلدە كىنو كورۇ ورلەۋى كوتەرلدى. ”مەن «كوپەيزوتوردى» كورپ قاتتى اسىر-لىندىم. ەسكەرتكىشكە جازىلعانداي جۇڭگو - قازاقستان دوستىغىن ۇرپاقتان - ۇرپاققا جال-عاشتىرۇدى ءۇمىت ەتەمىن“، - دەدى وسى ارادان ءوتىپ بارا جاتقان الماتى قالاسىنىڭ تۇرىعى ايدانا.

سوڭعى جىلدارى جۇڭگو - قازاقستان مادەنيەت اۋىس - كۇيىسى جۇرت جۇرەگىنە تەرەڭ ۇيالادى. بيبىل 7 - ايدا 6 - كەزەكتى جۇڭگو شىنجاپك خالىقارالق ۇلتار ءبي فەستىۋالند-دا قازاقستان سالتانات مەملەكەتتىك ءبي ۇيرى-لەندىم. ەسكەرتكىشكە جازىلعانداي جۇڭگو - قازاقستان دوستىغىن ۇرپاقتان - ۇرپاققا جال-عاشتىرۇدى ءۇمىت ەتەمىن“، - دەدى وسى ارادان ءوتىپ بارا جاتقان الماتى قالاسىنىڭ تۇرىعى ايدانا.

ۇيزاسىز مامىلە ساياساتىنىڭ اتقارىلۇىنا ىلەسە، جۇڭگو - قازاقستان ەكى ەلدىڭ ادام-دارىنىڭ بارىس - كەلىسى ءتپتى دە قويۇلاسا ءتۇستى. بيبىل 4 - ايدىڭ 19 - كۇنى ”ءجۇز ۇيرمە، مىڭ ادامنىڭ ورتا ازىيانى ساياحاتتاندۇ-نىڭ“ العاشقى ۇيرمەسى ورنىجىدەن اتتانىپ، 36 ساياحاتشى قازاقستان ساپارىن باستادى. قازىر ”شىنجاپك + قازاقستان“ شىنجاپىڭنىڭ، اۋەلى، ەل نىشەندەگى باسقا ولكەدەگى سايا-حاتشىلاردىڭ شەكارادان شىغىپ ساياحاتتاتۇىند-ىداى العاشقى تالاعىنا اينالدى.

بۇل عانا ەمەس، سوڭعى جىلدارى جۇڭگو - قازاقستان ەكى ەل جاستارىنىڭ اۋىس - كۇيىسى قىيىلدارى دا ۇزدىكسىز وتكە-شى - وقۇشى جۇڭگوغا كەلىپ جازدىق لاگەر-گە قاتناسۇ قىيمىلى، 2023 - جىلى ”بولاشاق كوپىرى“ جۇڭگو - ورتا ازيا جاس باسىلارد-نىڭ بىلىم ءوسىرۇ اۋىس - كۇيىسى لاگەرى قىيىلى، جۇڭگو - قازاقستان كۇرەس خالىقارا-لىق جاستار اۋىس - كۇيىسى جارىسى سياقتىلار ەكى ەلدىڭ جاستارىنا كوز ايانى كەڭەيتىپ، وي ءورىستى اشۇ ورايىن ازىرلەپ قالپالاستان، ولاردىڭ ”بىر بەلدەۋ، بىر جولدى“ بىرگە قۇرۇدىڭ ماڭغزى ءمانىن تۇسىۋىنە، جۇڭگو - قازاقستان دوستىق نىستەرىنە ات سالىسۇىنا، ويداعىداي دوستىق ەلىسىسى بولۇىنا مۇمكىند-ىدىك جاسادى.

بولاشاقتا جۇڭگو مەن قازاقستان ۇزارا مادەنيەت ورتالىقتارىن سالادى، قازاقستان ءداسىتۇرلى مەديتسىنا ورتالىعى مەن لۇبان شە-بەرخانىسىن قۇرادى، ەكى ەلدىڭ گۇمانىتار-لىق نىستەردەگى سەلبەستىك قادامى بارعان ساين كەڭەيىپ، خالىقتاردىڭ دوستىق نەگىزى بارعان ساين بەكەمدەلدەدى.

”بىر بەلدەۋ، بىر جولدى“ بىرگە قۇرۇ بولىندا، جۇڭگو - قازاقستان تاعدىر-لاس ورتاق تۇلعاسىن قۇرۇ ۇردىسىندە، جاڭا ”التىن 30 جىلدا“ جۇڭگو - قازاقستان ەكى ەل خالىقى، ءسوز جوتى، قول ۇستاسا نيەتتەس بولپ، بولاشاقتا بىرگە اتئانادى!

(باسى 1 - بەتتە)

تۇڭغىشى 12 مىڭ مەتر ەرەكشە تەرەڭ ۇڭغىمانى اۋتوماتتى بۇرعلاۋ ماشىناسىن دەرپەس زەرتتەپ جاساپ، تۇتاس قۇبىر دىڭگەگىن اۋتو-ماتئاندىرۇ جۇيەسىن سەپتەدى.

جاڭا داۋىردە تەخنولوگىيا جانئالاندى. بۇرىندارى بۇرىعى جوعا-رى - تومەن جىلجىتقاندا 3 — 4 بۇرعلاۋ جۇمىشىسى بۇرعلاۋ تەك-شەسىندە ”قىسىلىسىپ“ ساىكەسە جۇمىس نىستەيتىن، قازىر بۇرعلاۋ ماشىناسى بۇرىعى جوعارى - تومەن جىلجىتۇدى اۋتوماتتى ورنىداي الاتىن بولدى، جۇمىس باسنىڭ لاس بولۇ، جۇمىشىشلار قالجىرايتىن، جۇمىس قاتەرلى بولۇ ماسەلەلەر تارىخقا اينالدى. ”بۇرىعى جوعارى - تومەن جىلجىتامىز دەپ شارشاپ - شالىدەۋدان قۇنىلغانىمىزبەن، قۇدىق بۇرعىلاۋشىلاردىڭ كوتەرىڭكى كوڭىل كۇيى باستان - اياق وسى ارعا ”تىكتەلگەن“.“ يان جىحاڭ مىنانى بىلىدىردى: بۇرعىلاۋ ماشىناسىن شىندىيدىڭ ۇلكەن سىناعىنان وتكىزۇ ءۇشىن، ادام ستىلى ەڭ الدىمەن شىڭداىلعان بولۇى كەرەك.

تارىم مۇنايلىعىنىڭ تەخنىكەرى نەگىزىنەن باۋجى مۇناي ماشىنا-لارى شەكتى جاۋاپكەرشىلىك سەرىكتەستىگىنىڭ، جۇڭگو مۇناي توبى باتىس بولك بۇرعىلاۋ - بارلاۋ نىجەنەرباسى شەكتى سەرىكتەستىگ-نىڭ تەخنىكەرىمەن ار كۇنى دەرلىك ارالاسپ، بۇرعىلاۋ ماشىنالارىن ساىكەستىرىپ، ادام مەن ماشىنانى توسعىتىردى، لار بۇرعىلاۋ ماشىنا-سىنىڭ 100دەن استام اينالىم، كۇتۇ پارامەترلەرىن، مەڭگەرۇ ءتارتىبىن بىر - بىردەن ساپالاندىرىپ، كەمەلدەندىرىپ، بۇرعىلاۋ ماشىناسى اينالىمىنىڭ تومەنگى قابات ساقئانئۇ - قورعائتۇ تورىن بەرىك توقىپ، بۇرعىلاۋ ماشىناسىنىڭ توتەپ بەرە اۋىنا، ورنىقتى جۇرىلدۇنە، كىنا-رات شىقاۋىنا شىنايى كەپىلدىك ەتتى.

شىندى تاكى 1 - ۇڭغىماسى 3 - رەت كىگىزبە ترۇبا جاتقىزىپ ۇڭغىمانى بەكەمدەۋ جۇمىسىن باستايدى. جۇمىشىشلار قۇددىقا كىرگەلى تۇرعان اۋىرلاذ-قىش ترۇبا، كىگىزبە ترۇبا سايقتى بۇرعىلاۋ سايماندارىن بىر - بىرلەپ تەك-سەرۋدە، ولار جونىنەن العاندا، بۇل تاغى بىر قىين شايقاس.

بۇل شايقاس قانشالقتى قىان - كەسكى؟ تارىم مۇناي الابىن باقپلاۋ ورتالىغىنىڭ ۇڭغىما بۇرعىلاۋ باس باقپلاۋشىسى مېن پىڭ بىلاي دەپ ءتۇسىندىردى: 600 تونىناعا جۇنىق 700 نەشە بولات ترۇبانىڭ باس - ايعاىن قۇدىقتىڭ تۇبىنە كۇنى - تۇنى توقتائۇسىز جالعاپ، حاۋپىسىز جەتكىزمىز، نىجەنەربيا اشىق قۇدىق بولىگىنىڭ ۇزىن بولۇى، قۇددىقتان سۇ شىعۇ، توسىلىپ قاۋ قاتەرى جوعارى بولۇى، ۇلكەن ىلمەكتىڭ جۇك كوتەرىمىدىلگى اۋىر بولۇى، قۇرىلىس جۇرگىزۇ اقتىنىڭ ۇزاق بولۇى سايقتى بىر قىدىرۇ قىيىن ماسەلەلەر-گە ءوپ كەلىپ وتىر، بۇل تەخنىكا مەن جۇمىس جۇرگىزۇ ورەسى جونىنەن دە سىن.

كورۇگە، ۇستاۋعا بولمايتىن وتە تەرەڭ قاباتتا، ولار ارىبىر قابات جۇيەسىنە، ارىبىر ۇڭغىما بولىگىنە ساىكەستى بۇرعىلاۋ قۇرالدا-رى مەن نىجەنەربالىق تەخنىكىلىق شارالاردى لايقىتى جاساپ شىقتى. بۇرعىلاۋ اترەتنىڭ جاتاق ۇيى ۇڭغىما الاخىنان نەبارى 600 — 700 مەتر عانا قاشتىقتا، بىراق مېن پىڭ بىرنەشە كۇننەن بەرى ۇڭغىمادا تاماقتانىپ، تۇنەپ كەلەدى. جۇڭجۇپۇ مەرەكەسى كۇنى كەشتە قىزمەذ-تەستەرى ايكۇلىشە اكەلىپ بەرگەندە عانا ول ەسىن جىيىپ، دەرەۋ ۇيە-نە تەلەفون جالغادى.

بۇرىعى تەرەڭگە سۇڭگىپ، بۇرعىلاۋ قارقىنى تەزدەدى؛ مەرەكە-دە قىزمەت ورنىنان تاپچىلماي، وتان ءۇشىن ۇلەىس قوستى، شىندى تاكى 1 - ۇڭغىماسىنداعى 200دەن استام مۇنايشىنىڭ وتانىمىزدىڭ مۇناي نىستەرىنە دەگەن قىزۇ سۇبىسپەندىلىگى بەينە ولاردىڭ تەرەڭ بۇرعىلاۋ - بارلاۋ رەكوردىن بىر - بىرلەپ جاڭغالاعىنداي بولدى.

(باسى 1 - بەتتە)

مارات جىبەرگەن ورنىنىڭ باسىمىدەىن ساۋلەلەندىرىپ، اۋدان-دىق اۋىل شارۋاشلىعى، اۋىل - قىستاق مەكەمەسىنىڭ كاسىپتىك تەخنىكەرىن ناقىي ورنىندا تەكسەرۇ جۇرگىزۇگە ۇسىنس ەتەدى ارى چىن گوخۇي مەن تۇڭرەكتەگى گەمىشى وتباسىلارىن سارتام اۋىلى كۇرمىش قىستاعىنىڭ جۇڭي ءدارى ءىشوپ ماتەريالدارىن ەگۇدەن ۇلگى كورسەتتۇ اتىزىن ەكسكۇرسىيالاۋعا ۇيىمداستىرادى. ۇل